

Брюссель, 12.10.2018

**ЗАЯВА ПРО РОЗСЛІДУВАННЯ У СПРАВІ ЛЮДМИЛИ КОЗЛОВСЬКОЇ,
ЯКЕ НІБИТО ПРОВОДИТЬ СБУ (ОНОВЛЕНО 26.11.2018)**

10.10.2018 сайт української громадської організації/інформаційної платформи «[Стоп корупції](#)», сповістив ЗМІ про те, що 25.09.2018 управління Служби безпеки України в Закарпатській області (м. Ужгород) розпочало розслідування у справі Президента Фундації «Відкритий Діалог» Людмили Козловської.

Це неправда. Насправді напрямок і причини розслідування різке відрізняються від тих, про які повідомили ЗМІ.

Юристи Фундації поговорили безпосередньо зі старшим лейтенантом Сергієм Головчаком, слідчим у слідчому відділі СБУ в Закарпатській області, який веде цю справу, і дізналися наступне:

- 1) Від громадської організації – вищезгаданої «Стоп корупції» – дійсно надійшла заява;
- 2) Розслідування щодо антидержавної діяльності було розпочато ще до цього. Розслідування дійсно ведеться, однак **не стосовно Людмили Козловської**, а щодо людини, яка могла вступати з нею в контакт. Людмилу Козловську внесли до списку осіб, які проходять у справі через повідомлення ГО «Стоп корупції», але оскільки **вона не є підозрюваною у цій справі**, допитувати її можуть лише як **свідка**;
- 3) Те, як ЗМІ подали матеріал – це груба маніпуляція даними; стаття дає невірне уявлення про те, в якому напрямку ведеться слідство. Наприклад, нинішнє розслідування ніяк не пов'язане з удаваним (і [раніше викритим](#), про що часто забувають згадати деякі медіа-ресурси) розслідуванням, яке нібито проводила Генеральна прокуратура України кількома місяцями раніше.

Наші юристи і наш власний досвід в подібних справах говорять про те, що такі спроби пов'язати Людмилу з діючим розслідуванням щодо третьої особи, можливо, націлені на отримання доступу до її персональних даних (зокрема, банківських рахунків і телефонних розмов), а також до даних про українську філію Фундації «Відкритий Діалог» і наших партнерів. Крім того, подібне розслідування дозволило б українським спецслужбам вести спостереження.

Як ми докладно пояснимо нижче, у нас є підстави вважати, що подібне розслідування (і можливості, які воно здатне відкрити) насправді служило б інтересам не української влади, а іншої держави – ініціатора слідства.

Якщо буде така потреба, Фундація може надати номер телефону лейтенанта Головчака і нашого адвоката Юліана Хорунжого, який спілкувався з Головчаком від нашого імені.

Зараз Фундація готує позов проти ГО «Стоп корупції» з вимогою негайно виправити помилкову інформацію, яка опублікована на її сайті.

Оновлена інформація: 02.11.2018 Начальник Слідчого відділу Управління служби безпеки України в Закарпатській області направив [лист](#) українським адвокатам Фундації «Відкритий Діалог», в якому він повідомив, що «*Л. П. Козловська не є учасником кримінальної справи*».

Передісторія

Перш за все необхідно пояснити, що якщо для широкої публіки повідомлення про розслідування стало несподіванкою, а польські проурядові ЗМІ оголосили його «доказом того, що уряд мав право вислати Козловську», то ми на той момент уже більше місяця знали про певне розслідуванні, яке може розпочатися в Україні (за ініціативою прокуратури або служби безпеки), і Людмила згадувала про таку ймовірність в своїх інтерв'ю та на зустрічах, ще будучи в Києві.

Наші підозри ґрунтувались на інформації, яку ми отримали з надійного джерела; вона полягала в тому, що казахстанські, російські або молдавські спецслужби в найближчі кілька тижнів можуть підкупити або вчинити інший протизаконний тиск на українські правоохоронні органи, аби змусити їх розпочати розслідування, яке б перешкодило Людмилі залишити територію України.

Механізм, який використовується пострадянськими країнами – підкупити і/або політично натиснути на українську владу, щоб почати судове (чи будь-яке інше) переслідування своїх супротивників, – за останні роки, на жаль, отримав досить широке поширення в Україні. Про це повідомляли численні звіти, зокрема і [наш](#). Це [призвело до протизаконної екстрадиції, викрадень та інших репресій](#) проти активістів і біженців з пострадянських авторитарних держав – [Казахстану](#) і навіть [Росії](#) (обурливий випадок з солдатом АТО Тимуром Тумгоєвим), а [нещодавно – і з Туреччини](#).

Раніше Міхеїла Саакашвілі ([якого протизаконно позбавили українського громадянства](#)) та декількох його грузинських колег [депортували з України без відповідних ордерів](#).

На жаль, вже неодноразово висловлювалися серйозні підозри щодо ролі українських правоохоронних органів та судової системи; зокрема, ці підозри озвучували [Atlantic Council](#), [The Economist](#), [Open Democracy](#), [Kyiv Post](#), [FIDH](#) (Всесвітній рух за права людини), [а також Фундація «Відкритий Діалог»](#) в контексті репресій проти прихильників реформ, громадських активістів та журналістів.

Фундація завжди підтримувала та підтримує українську державу, але при цьому відкрито говорить про порушення прав людини, корупцію та співробітництво України з авторитарними і гібридними режимами, що призводить до серйозних проблем в галузі прав людини. Фундація так само, як і Людмила, виступала за [глобальне застосування Закону Магнітського](#) та за накладення персональних санкцій на [високопосадовців](#) – російських і не тільки – відповідальних за політичні переслідування в пострадянських державах. Крім того, Фундація «Відкритий Діалог» [виступає за те, щоб ЄС, МВФ, Світовий банк і Рада Європи позбавили Молдову і Казахстан фінансової підтримки](#) в тому випадку, якщо в цих країнах будуть відслідковані серйозні порушення прав людини або відсутність необхідних реформ.

[Пострадянські диктатори, уряди, ЗМІ](#), правоохоронні органи і спецслужби вищезазначених держав вживають відповідних заходів. Нещодавно в Молдові за особистим розпорядженням олігарха і лідера правлячої партії Володимира Плахотнюка [парламент створив спеціальну комісію](#) для розслідування «втручання Фундації і Людмили Козловської у внутрішні справи Молдови». Варто зазначити, що, починаючи з липня 2017 року – після того, як Бартош Крамек опублікував на Facebook текст про необхідність захищати правопорядок в країні – [у Польщі відбувається теж саме](#).

[Бартош Крамек і Фундація «Відкритий Діалог» також висловлювалися](#) про те, що потрібно покласти край безкарності корумпованих українських чиновників.

З огляду на усе вищесказане ми вважаємо, що якщо почнеться справжнє розслідування справи Людмили Козловської – якщо його *де факто* ініціює іноземний уряд/іноземні спецслужби або їх довірені особи – воно слугуватиме інтересам цієї іноземної держави (швидше за все Казахстану, Росії або Молдови) і місцевих представників корумпованих органів влади.

Крім того, звинувачення, що містяться в розслідуванні СБУ – згідно з [інформацією і документом, викладеними на сайті «Стоп корупції»](#), настільки серйозні, що доходять до абсурду: від «умисних дій з метою зміни меж території або державних кордонів України <...>, а також публічних закликів до таких дій» до «шахрайства, вчиненого у великих розмірах» і «державної зради»; *однак, незважаючи на масштаб передбачуваних злочинів, розслідуванням займається периферійний відділ СБУ у віддаленій області на кордоні з Угорщиною – Людмила навіть не бувала в цій області і цьому місті.*

Перш за все, з огляду на постійний проукраїнський і антикремлівський настрій Фондації, підтверджений цілим рядом практичних дій (наприклад, [місія підтримки під час Майдану](#); велика кампанія [гуманітарної допомоги](#), і навіть збір [захисного спорядження для українських військ](#), управління центром [«Український світ»](#) в Варшаві, підтримка післямайданівського [процесу реформ](#), зокрема, люстрації, десятки публічних зборів та інших зустрічей; [виступи на підтримку України на міжнародних заходах високого рівня](#)), ми вважаємо, що будь-які твердження щодо антиукраїнської діяльності Фондації «Відкритий Діалог» або Людмили Козловської безглузді і навіть образливі.

До того ж представники Фондації, включно з Бартошем Крамеком – чоловіком Людмили і Головою Ради Фондації, – часто висловлюються про необхідність [накласти на Росію максимально жорсткі санкції](#) з огляду на її вторгнення і окупацію української території, а також виступають за надання фінансової і [військової підтримки](#) Україні.

Після того, як Польща наклала на Людмилу Козловську заборону на в'їзд, [найвідоміші українські правозахисні організації](#) публічно підтримали Фондацію і Людмилу, згадавши в своєму відкритому листі багато з названих видів діяльності Фондації «Відкритий Діалог».

По-друге, вже той факт, що слідство ведеться в Ужгороді, викликає серйозні підозри стосовно предмета слідства. Розслідування справи про державну зраду та інші злочини проти держави мало б проводити центральне управління в Києві, а не регіональний відділ СБУ в Закарпатській області, якщо тільки мова не йде про угорське втручання в українську політику або сепаратизм в регіоні – можливо, за [участі Росії](#). Ми підкреслюємо, що представники Фондації завжди підтримували територіальну цілісність України, ніколи не були залучені ні у що подібне, і ніколи не мали жодного стосунку до нестабільної ситуації в регіоні.

З огляду на все сказане вище, найбільші підозри падають на тих, хто втягнув Людмилу в розслідування – на організацію/інформаційну платформу [«Стоп корупції»](#), яка (разом зі своїми «журналістами») першою повідомила про розслідування і подала офіційну заяву про те, щоб включити в нього ім'я Людмили.

Раніше в цьому році наша Фондація вже зазнавала нападок так званих журналістів, які працюють на цю платформу. Їх затримала і [допитала бельгійська поліція](#), коли вони [стежили](#) за Людмилою і [Ботою Джардемалі](#) в Брюсселі. (Бота Джардемалі – казахстанська юристка і правозахисниця, в 2013 році отримала політичний притулок в Бельгії, а потім і поліцейську охорону – після того, як її намагалися викрасти). Ті ж самі «журналісти», включно з так званою Лілією Ткачук, переслідували Людмилу в Києві; це була одна з причин (крім загрози фізичного нападу), чому їй знадобилася цілодобова охорона.

Навіть поверхневого знайомства з матеріалами «Стоп корупції» достатньо щоб зрозуміти, що їхній сайт і телепередача не підпадають під визначення незалежного новинного ресурсу, незалежних

журналістських розслідувань. Одним з напрямків їхньої діяльності був [захист фінансової піраміди «Хелікс»](#), засновник якої, мабуть, [має ділові відносини з Казахстаном і Молдовою](#), а [за деякими даними](#), і сам є членом «Стоп корупції».

Крім того, ми маємо підстави вважати, що дане переслідування, ініційоване «Стоп корупції», пов'язане з попередніми атаками на Людмилу Козловську з боку пострадянських держав.

Організація «Стоп корупції» розпочала своє переслідування (зокрема брюссельське стеження) наступного дня після того, як казахстанські та молдавські пропагандистські ЗМІ опублікували фальшивий порнографічний відеоролик, під назвою «Мухтар Аблязов і його лобіст Людмила Козловська». Також згадувалося, що в цьому записі брав участь Білл Браудер.

Білл Браудер – один з головних ворогів Кремля. Мухтар Аблязов – бізнесмен і провідний опозиційний політик Казахстану, якого переслідує путінський режим на прохання казахстанської влади. [Українська влада ще з часів Януковича](#) брала участь в його переслідуванні. Варто також відзначити, що і в українському, і в російському слідстві у справі Аблязова діяли [одні й ті ж адвокати і посадовці](#) – представники верхівки російської правоохоронної системи. Навіть Франція в 2016 році визнала, що це міжнародне співробітництво носить політичний характер, і [відмовилася видати Аблязова Росії](#).

Відомо, що «журналістка» Лілія Ткачук і оператор, що працюють на «Стоп корупції», стежили за рідними і соратниками Мухтара Аблязова в Вільнюсі, Женеві і Мілані. Та ж сама «журналістка» поширювала завідомо неправдиву інформацію про Людмилу, й, зокрема, про [російський паспорт, який нібито їй належить](#).

Нещодавно, 06.10.2018, делегація Фондації зазнала переслідування з боку так званої команди телерепортерів під час її візиту в Лондон. Ця команда, яка стверджувала, що представляє британський телеканал Channel 4, чекала Людмилу і Бартоша на заході польської демократичної громадської організації KOD UK і спробувала агресивно взяти у них інтерв'ю; зокрема, «журналісти» показали роздруковані кадри того самого фальшивого порнографічного відеоролика, після публікації якого вони активізувалися. У відповідь на вимогу надати посвідчення команда розбіглася в різні боки. Channel 4 підтвердив, що це не їхні журналісти; наразі готується поліцейське розслідування цього інциденту.

Все вищеописане свідчить про те, що слідство, порушене на підставі заяви від такої групи, як «Стоп корупції», швидше за все, політично вмотивоване і з великою ймовірністю пов'язане з владою пострадянських авторитарних держав. Всі вони зацікавлені в переслідуванні нашої Фондацію і особисто Людмили Козловської, а також володіють усіма необхідними засобами для цього.

За додатковою інформацією Ви можете звернутися до:

Марчіна Мицельського, martin.mycielski@odfoundation.eu

Директора з питань Public Affairs

Фондації «Відкритий Діалог»

Т: +32 488 884 161